

LEMBITU

TÖÖPUNALIPU
EESTI NSV
AKADEEMILINE
BALLETI-

ORDENIGA
RIIKLIK
OOPERI- JA
TEATER

„ESTONIA”

VABAÕHUETENDUS

Villem KAPI ooper

„Lembitu”

Libreto: Astrid Pirn

(Juhan Sütiste näidendi «Ristikoerad» motiividel)

1966

*ENSV rahvakunstnik Villem Kapp
(1913—1964)*

Lavastaja ja liikumisjuht: ENSV teen. kunstitegelane

Udo Väljaots

Dirigent: ENSV rahvakunstnik

Kirill Raudsepp

Kunstnikud: ENSV teen. kunstnik

Lembit Roosa ja

Georg Sander

Lavastaja assistent: **Sulev Nõmmik**

Koormeistrid: ENSV teen. kunstnik

Tiiu Targama ja

Ira Trilljärv

Kontsertmeister: ENSV teen. kunstnik

Tekla Koha

Etenduse juht: **August Sepp**

Helitehnikud: **Hans Brümmel ja Virgo Jaanimägi**

Osalised:

Lembitu, Sakala maavanem	NSVL rahvakunstnik Tiit Kuusik
Meelis, tema poeg	NSVL rahvakunstnik Georg Ots
Kaupo, liivlaste vanem	Teo Maiste
Mare, tema tütar	ENSV teen. kunstnik Aino Külvand
Folkvin, ordumeister	ENSV teen. kunstnik Georg Taleš
Alobrand, paater	Ervin Kärvet
Manivald, noor sõdalane	Heino Otto
Hendrik, munk	Ants Aasma
Niilo, vanem	August Sepp
Valvur Toreidas	Artur Linnamägi
Bernhard } rüütli	Harald Kard
Albert }	Heino Raudam

Lembitu — NSV Liidu rahvakunstnik Tiit Kuusik

«Lembitu» on ooper eestlaste muistest vabadusvõitlusest, õigemini selle lõppjärgust. Paala lahinguga, millega ooper lõpeb, loojus eestlaste vabaduspäike ja algas seitsmesaja-aastane orjatöö.

Lühike sisuseletus

Tuleriida ümber leinab rahvas sõjas langenud kangelasi. Langenute seas on ka Lembitu poeg Lembevald.

* * *

Lehola linnusesse tulevad liivlaste vanema Kaupo saadikud, paater Alobrand ja munk Hendrik, kes on ühtlasi ordumeister Folkvini käsilased ja tegelikult salakuulajad. Mungad teatavad Lembitule, et ta teine poeg Meelis, keda samuti surnuks peetakse, elab ja on Kaupo juures vangis. Kaupo nimel pakuvad nad Lembitule ta poega vahetuseks Kaupo tütre Mare vastu, kes omakorda viibib vangis Lembitu juures.

Lembitu on vahetusega päri ja otsustab isiklikult Mare Toreidasse viia.

* * *

Rüütliid lõbutsevad Toreida lossis. Sakalast saabub tagasi isa Alobrand ja teatab ordumeistrile oma reisi tulemustest, samuti sellest, et Lembitu on sõlminud sõjalise liidu Novgorodi vürstiga. See teade erutab Folkvini.

Mitmed lüüasaamised eestlaste käest on ordumeistri ettevaatlikuks teinud. Rüütliid vajavad abiväge. Kutsutakse kohale Kaupo — antakse üle paavsti läkitus ja kuulutatakse ta Liivimaa kuningaks. Kaupo auahnus on rahuldatud. Ta lubab anda kolm tuhat meest, kuigi pole nende nõusolekus kindel, sest teab, et on oma rahva usalduse juba kaotanud. Ordumeister ja rüütliid rõõmustavad, et «lihtsameelsest» Kaupost on saanud nende kuulekas sulane. Tuuakse teade, et Lembitu koos Marega on ise saabunud Toreidasse. Jahmunud Lembitu julgusest, tahavad rüütliid teda tappa. Kuid ordumeister on kavalam: «Milleks Lembitut tappa? See pole tark tegu. Las Kaupo mõjutab külalist.» Kaupo aga ei suuda Lembitut keelitada reetma oma rahvast. Lembitule antakse ta poeg tagasi.

Meelise lahkumisel Toreidast annab Alobrand ordumeistri käsul talle kaasa pistoda Lembitu tapmiseks. «Oma paganast isa tapmine on kirikule meelepärane tegu,» veenab paater Meelist ja võtab talt vande.

* * *

Lehola. Manivald, kes Lembituga koos Toreidas käis, jutustab lõbusaid lugusid võõrsil kuuldust-nähtust. Mungakuues ringliikuvat Meelist piinab kirikule antud töötus tappa oma isa. Usuhullustuses püüabki ta Lembitule kallale tungida, viimasel hetkel aga mõistab oma teo koledust. Ta palub isalt andeks ja tunnistab end jälle Lembitu pojaks. Rahvas rõõmustab koos oma vanemaga. Üldist lõbusust häirib Mare tulek. Ta on Toreidast põgenenud ja toob teate, et suur orduvägi on Sakalasse tunginud. Hakatakse valmistuma võitluseks.

* * *

Mare — ENSV teen. kunstnik Aino Kylvand
Meelis — NSV Liidu rahvakunstnik Georg Ots

Õõ Lembitu sõjalaagris. Kõik on ootel. Murega mõtleb Lembitu saabuvast päevast. Talle meenub vana lahingulaul... Kohtuvad Meelis ja Mare, kes teineteist armastama on hakanud. Noored on üliõnnelikud, kuid... juba koidab, kajab sõjasarve kutse ja Meelis ühineb lahingusse mineva malevaga.

* * *

Kaupo on surmavalt haavata saanud. Surma eel mõistab ta, et usaldus rüütlite vastu oli ränk eksimus. Mõõda hiilib Alobrand ja riisub surevalt Kaupolt raha. Meelis tabab Alobrandi teolt ja tapab ta.

Viimast jõudu kokku võttes tuleb lahinguväljalt raskesti haavatud Lembitu, keda toetavad ja aitavad ta mehed.

Surres vannutab vanem rahvast võitlema oma vabaduse eest.

Lavastusala juhataja: **Felix Künnapuu**

Vanem kunstnik-dekoraator: **Felix Thaling**

Vanem juurdelõikaja-modelleerija: **Linda Kagovere**

Vanem elektrik-kunstnik: **Evald Radik**

Vanem jumestaja-kunstnik: **Serafima Gromova**

Vanem butafor: **Väino Vahtrik**

Vanem rekvisiitor: **Valter Luts**

Pea-lavamasinist: **Heinrich Toots**

Hind 10. kop.

Tr. «Kommunist». Tell. nr. 3887. 5000. 1966.